

ikke bliver givet nogen Bestemmelse, og det vilde derfor netop være til Skade for Afhængelsen til Fæsterne, dersom der ikke udenfor Loven skulde af Regjeringen kunne træffes saadanne Bestemmelser, som kunde være henstigtsmæssige. Jeg skal netop med Hensyn hertil berøre, hvad den nysnævnte Landstingsmand bemærkede om en Rentemoderation. Det er ikke i Lovudkastet omtalt, om en Rentemoderation skal kunne tilstedes for de endnu i Fæstet værende Personers Livstid; men det er netop en Bestemmelse, som ofte har været givet ad Bevillingsveien, og som jeg ikke troer, henstigtsmæssigt kan gives ad Lovgivningens Vej. Derom har Udvalgets Mindretal været enig, men man vil ikke gjerne fremkomme med saadanne Bestemmelser i Form af en Lov. Derimod troer jeg, det vilde være meget ønskeligt, hvor Omstændighederne tale derfor, navnlig, hvor der er en yngre Fideicommissbesidder, som efter al Sandsynlighed selv vilde komme til at bære Tabet ved en sliq Rentemoderation, og ikke vilde bringe Tabet over paa Successorerne, fordi han selv er ung, naar Salget foregaaer. At i saadanne Tilfælde Rentemoderation gives, vilde i alt Fald være en Sag, der meget vilde lette Afhændelsen, medens det derimod paa den anden Side kan have sine Betæneligheder, naar en Rentemoderation, som den her omhandlede, blev fastsat ved Lov som en Ting, der var en almindelig Regel. Derved kunde de Lehnbesiddere, som vare ældre, paalægge deres Successorer en væsentlig Byrde. Der er andre Tilfælde, hvor ogsaa lignende Forhold kunne komme i Betragtning. Naar saaledes Regjeringens Myndighed vedblev som hidtil at kunne udøves, kunde Regjeringen, naar den ad fuldstændig betryggende Vej havde erhvervet de Oplysninger, som meget vel i sliqe Tilfælde kunde erhverves paa anden Maade end ved en Commission, tilstede Salg uden en saadan som den i Loven bestemte Commissionsundersøgelse af Sagen, og det vilde unegteligt

være meget ønskeligt. Det er nemlig en Betingelse, som vistnok vil afstrække ikke faa Besiddere og maaskee ogsaa Bestyrere af offentlige Stiftelser fra at begynde paa denne Sag, naar saadanne Commissionsundersøgelser af Forholdene skulde være en udtryffelq Betingelse for, at Sagen kunde paabegyndes. Der kan være enkelte Fideicommissbesiddelser, hvor Forholdene kunne være af den Bessaffenhed, at Ministeriet kan ad fuldkommen betryggende Vej skaffe sig tilstrækkelig Veiledning uden at benytte sig af Commissioner; saaledes naar der f. Ex. er Successorer tilstede, som staae i et saadant Forhold til den nuværende Lehnbesidder, at man sikkert kan stole paa, at deres Anskuelse af Sagen ikke afviger fra Virkeligheden, og disse kunne være langt bedre inde i Forholdene, end nogen Commission af Mænd, som ikke have bekræftet sig med det enkelte Gods i længere Tid. Der er endnu et Tilfælde, jeg skal tillade mig at udhæve, hvor det kan være meget betænkeligt, at Regjeringens Myndighed ophørte. Der er nemlig i enkelte Creationsbreve fastsat Regler for, under hvilke Betingelser Overgang fra Fæste til Selveiendom kan skee, som gjøre det næstendeels umuligt at adskille de Bestemmelser, der ere givne til Fæsternes Fordeel, og dem, der ere givne til Majoratets Betyggelse, fra hinanden. Det er saaledes indblandet imellem hinanden, at man ikke let kan udfinde de Bestemmelser, der ere givne til Fæsternes Fordeel, fra de andre. Jeg skal tillade mig i saa Henseende blot at nævne et Exempel. Der er i et Creationsbrev for et Lehn bestemt, at, dersom Besidderen vil afhænde det til Bestidelsen hørende Fæstegods, skal det skee ved offentlig Auction, men Fæsterne skulle have Forkjøbret, og dersom de blive høistbydende, skulle de have Ret til at forrente Kjøbesummen med mindre Rente end andre Kjøbere. Det er vanskeligt at afgjøre, hvilken Bestemmelse der er til Fordeel for Fæsteren, og hvilken der er til Skade for ham.